

Nummimäen vesiosuuskunta varautumissuunnitelma

30.12.2016

Versionhallinta:

Muutospäivä:		
Muutos:		
Muutoksen tekijä:		

Laatimiseen osallistuneet yhteistyötahot:

Hanna Nieminen, hankekoordinaattori, Nurmijärven kunta

Jakelu:

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto
Uudenmaan ELY-keskus
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
Nurmijärven kunta
Nummimäen vesiosuuskunta

Mallipohjan lähde: Vesihuoltolaitoksen opas häiriötilanteisiin varautumiseen, Vesihuoltopooli 2016

Sisällysluettelo

1	Varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan johtaminen	1
	1.1 Organisointi, resursointi ja osaaminen	1
	1.2 Kehittämisen polku	1
2	Toimintavarmuuden kehittäminen	1
	2.1 Avaintoimintojen tunnistus ja priorisointi	1
	2.2 Uhkien tunnistaminen, riskiarviointi ja riskienhallinta	2
3	Häiriö- ja kriisisuunnittelu	2
	3.1 Viranomais- ja sidosryhmäyhteistyö	2
	3.2 Perehdyttäminen ja täytäntöönpano	4
	3.3 Koulutus ja harjoittelu	4
4	Häiriönhallinta ja kriisijohtaminen	4
	4.1 Tilannekuva ja tilannetietoisuus	4
	4.2 Reagointi ja hälyttäminen	4
	4.3 Kriisijohtaminen	5
	4.4 Operatiivinen toiminta häiriötilanteessa	5
	4.5 Tiedottaminen ja kriisiviestintä	5

1 Varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan johtaminen

1.1 Organisointi, resursointi ja osaaminen

Nummimäen vesiosuuskunta vastaa vesihuollon järjestämisestä ja sen toimivuudesta omalla toiminta-alueellaan. Osuuskunnan jäsenten joukosta on muodostettu osuuskunnan hallitus, joka koostuu vähintään viidestä varsinaisesta jäsenestä. Hallituksen jäsenten vastuulla on toiminnan pyörittäminen, mukaan lukien varautumisen johtaminen, koordinointi ja suunnittelu. Hallituksen jäsenet pyörittävät toimintaa vapaa-ajallaan.

1.2 Kehittämisen polku

Nummimäen vesiosuuskunnan varautumisen suunnittelua pitäisi tehdä yhteistyössä Nurmijärven kunnan alueella toimivien muiden vesiosuuskuntien ja erityisesti vesiosuuskuntien yhteistä viikpäivystystä sekä verkoston kunnossapito- ja korjaustyöpalveluita tarjoavan SewCon Kuikka Oy:n kanssa.

2 Toimintavarmuuden kehittäminen

2.1 Avaintoimintojen tunnistus ja priorisointi

Nummimäen vesiosuuskunnalla ei ole vedenottamoita, vesitorneja eikä jätevedenpuhdistuslaitoksia. Talousvesi tulee toiminta-alueelle Nurmijärven Veden siirtolinjaa pitkin ja jätevesi johdetaan Nurmijärven Veden jätevesiverkoston.

Nummimäen vesiosuuskunnalla on vesijohto- ja jätevesiverkoston sekä 5 kappaletta jätevedenpumppaamoja.

Alla on esitetty vesiosuuskunnan avaintoimintoja.

Talousveden laadun valvonta

Nurmijärven Vesi tarjoaa Nurmijärven alueen vesiosuuskunnille talousveden laadun valvontaan liittyen maksullista näytteenottopalvelua. Nurmijärven Veden näytteenottaja käy ottamassa näytteet ja toimittaa ne laboratorioon tutkittavaksi. Talousveden valvontatutkimusohjelmassa määritetään näytteenotto paikat, määrät ja analyysit. Talousveden valvontatutkimusohjelman tekeminen on vielä kesken.

Vesijohtoverkoston putkirikkojen korjaaminen

Nummimäen vesiosuuskunnalla on Nurmijärven muiden vesiosuuskuntien kanssa verkoston kunnossapito- ja korjaustöiden tekemistä sekä päivystystoiminnasta sopimus SewCon Kuikka

Oy:n kanssa. SewCon hoitaa putkirikkojen korjauksen ja muut vesijohtoverkoston korjaustyöt. Työtä voidaan tilata myös Nurmijärven Vedeltä.

Jäteveden pumppaamojen häiriöt

Nummimäen vesiosuuskunnalla on Nurmijärven muiden vesiosuuskuntien kanssa verkoston kunnossapito- ja korjaustöiden tekemistä sekä päivystystoiminnasta sopimus SewCon Kuikka Oy:n kanssa. SewCon hoitaa jätevedenpumppaamojen häiriöt. Vesiosuuskunnan hallituksella on myös pumppaamotoimittajien yhteystiedot ja korjauksia voidaan tilata myös suoraan heiltä.

Viemäriverkoston tukosten avaaminen

Nummimäen vesiosuuskunnalla on Nurmijärven muiden vesiosuuskuntien kanssa verkoston kunnossapito- ja korjaustöiden tekemistä sekä päivystystoiminnasta sopimus SewCon Kuikka Oy:n kanssa. SewCon hoitaa viemäritukosten avaamisen ja viemäriverkoston korjaustyöt.

Viestintä ja tiedottaminen

Nummimäen vesiosuuskunta hoitaa viestinnän ja tiedottamisen sähköpostilla ja internet sivujensa kautta. Tarvittaessa voidaan jakaa myös tiedotteita postilaatikoihin. Sähköpostitiedotus on hyvin kattava, sillä osuuskunnalla on yhtä asiakasta lukuun ottamatta kaikkien asiakkaiden sähköpostiosoitteet.

2.2 Uhkien tunnistaminen, riskiarviointi ja riskienhallinta

Vesiosuuskunnan hallituksen rooli on erittäin tärkeä toiminta-alueen vesihuollon toiminnan kannalta. Hallitukseen on kokoajan ollut haastavaa saada riittävästi henkilöitä. Yksi toiminnan uhista on hallituksen muodostamisen epäonnistuminen. Ilman hallitusta osuuskunta ei voi toimia, ja koko vesihuoltojärjestelmän toiminta vaarantuu.

Vesiosuuskunnan hallituksen jäsenet eivät pääsääntöisesti ole vesihuollon ammattilaisia vaan henkilöitä, joilla ei välttämättä ole mitään kokemusta vesihuollosta ennen kun tulevat jäseniksi osuuskunnan hallitukseen. Hallituksen jäsenillä ei ole kunnolla mahdollisuutta kouluttautumiseen ja ajankäytön kanssa on haasteita. Toimintaa ei siis pyritetä ammattilaisten toimesta ja tähän liittyy luonnollisesti isoja riskejä.

Vesiosuuskunnan jäteveden pumppaamot sijoittuvat osittain pohjavesialueelle. Pumppaamot eivät ole automaatiojärjestelmän piirissä eikä niiltä saada hälytyksiä esim. kännykkään tai nettiin. Pumppaamon joutuessa häiriöön menee jonkun aikaa kunnes häiriö havaitaan. Pumppaamot sijaitsevat kuitenkin lähellä asutusta ja niissä on paikallinen hälytyksen merkkivalo.

3 Häiriö- ja kriisisuunnittelu

3.1 Viranomais- ja sidosryhmäyhteistyö

Nummimäen vesiosuuskunta tekee häiriötilanteissa yhteistyötä Nurmijärven Veden, Metsäkylän koulun, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen, Uudenmaan ELY-keskuksen sekä Etelä-Suomen Aluehallintoviraston AVI:n kanssa.

Yhteistyötahojen yhteystiedot:

Nurmijärven Vesi

Vikakeskus 09- 879 7112 (24 h)
vesilaitoksen johtaja 040 317 2308

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

puh: (09) 87181
sposti: yaktoimisto@tuusula.fi

Miia Suurkuukka
Terveysvalvonnan päällikkö
puh. 040 314 4711
sposti: miia.suurkuukka@tuusula.fi

Markkanen Ari
Valvontainsinööri
puh. 040 314 4738
ari.markkanen@tuusula.fi

Aluehallintovirasto, AVI

Mustakallio Sini
ympäristöterveydenhuollon ylitarkastaja,
puh. 040 588 5220
sini.mustakallio@avi.fi

Uudenmaan ELY-keskus

Ylitarkastaja, Sara Poijärvi 0295 021 401
sara.pojjarvi@ely-keskus.fi

Insinööri, Ilkka Juva 0295 021 400
kari.vaitomaa@ely-keskus.fi

Ylitarkastaja, Henrik Wager 0295 021 473
henrik.wager@ely-keskus.fi

Metsäkylän koulu

rehtori Jaakko Heikkilä
puh. 040 317 4163
metsakyla@nurmijarvi.fi

Nurmijärven kunta

tekninen johtaja Ilkka Ruutu
puh. 040 317 2300
ilkka.ruutu@nurmijarvi.fi

3.2 Perehdyttäminen ja täytäntöönpano

Nummimäen vesiosuuskunnan varautumissuunnitelma jaetaan kaikille hallituksen jäsenille ja se käydään läpi hallituksen kokouksessa. Hallituksen jäsenten vaihtuessa uudet jäsenet perehdytetään suunnitelmaan.

3.3 Koulutus ja harjoittelu

Varautumiseen liittyviä koulutuksia ja harjoituksia ei ole järjestetty. Mahdollisesti Nurmijärven alueen vesiosuuskunnat ja Nurmijärven Vesi voisivat yhdessä organisoida jonkun harjoituksen.

4 Häiriönhallinta ja kriisijohtaminen

4.1 Tilannekuva ja tilannetietoisuus

Hallituksen jäsenten tulee tehdä yhteistyötä SewConin kanssa, jotta pystytään muodostamaan alustava tilannearvio viipymättä sekä tilannekuva mahdollisimman nopeasti. SewConin tulisi pystyä toimimaan tarvittaessa myös itsenäisesti, sillä hallituksen jäsenet eivät välttämättä ole tavoitettavissa.

4.2 Reagointi ja hälyttäminen

Nummimäen vesiosuuskunnan vika päivystystä hoitaa SewCon Kuikka Oy. Pääsääntöisesti häiriöilmoitukset tulevat osuuskunnan varallaolonumeroon, johon SewCon Kuikka vastaa.

Putkirikkojen, viemäritukosten ja jätevedenpumppaamojen häiriöiden hoitoa SewCon tekee itsenäisesti. Näiden osalta tulee vain ilmoitus hallitukselle ja tapauskohtaisesti päätetään kuinka paljon hallitus osallistuu asian hoitoon. Vedenlaatuhäiriöiden hoidossa hallituksella on suurempi rooli ja näihin liittyen hallitus pyrkii osallistumaan alusta alkaen ja on mukana mm. tilannearvion muodostamisessa ja päättämässä toimenpiteistä.

Alla on kuvattu viestinnän etenemistä vedenlaatuhäiriötilanteessa:

- 1) Ilmoitus vedenlaatuhäiriöstä tulee vesiosuuskunnan varallaolonumeroon (SewCon päivystys) tai jollekin vesiosuuskunnan hallituksen jäsenelle
- 2) SewCon ilmoittaa asiasta hallituksen puheenjohtajalle tai jos ei saa kiinni niin jollekin muulle hallituksen jäsenelle
- 3) SewCon ja hallituksen jäsenet muodostavat tilannearvion
- 4) Tarvittaessa otetaan yhteyttä Nurmijärven Veteen

- 5) Pääsääntöisesti hallituksen puheenjohtaja tai joku muu tavoitettu hallituksen jäsen tekee päätöksen otetaanko yhteyttä terveysvalvonta viranomaiseen ja tarvittaessa soittaa viranomaiselle. Jos hallitusta ei tavoiteta ja tilanne on vakava, SewCon ottaa yhteyttä viranomaiseen.

4.3 Kriisijohtaminen

Nummimäen vesiosuuskunnan toiminnassa ei ole erikseen virka-aikaa ja virka-ajan ulkopuolista aikaa. Hallituksen jäsenet tekevät työtä vapaa ajallaan ja heillä ei ole päivystys velvoitetta. Vikapäivystyksen hoitaa SewCon Kuikka.

Kriisiä johtaa ensisijaisesti osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja, jos hän on paikalla, ja toissijaisesti joku muu hallituksen jäsen, joka tavoitetaan. Jos hallituksen jäseniä ei tavoiteta, kriisin johtamisvastuu on SewCon Kuikalla.

4.4 Operatiivinen toiminta häiriötilanteessa

Nummimäen vesiosuuskunnalla ei ole tällä hetkellä toimintakortteja. Ne olisi hyvä tehdä ainakin talousveden saastumistilanteesta, talousveden klooraamisesta, putkirikön korjaamisesta ja viemäriverkoston ja jätevedenpumppaamon ylivuodosta.

Toimintakortit pyritään tekemään vuoden 2017 aikana.

4.5 Tiedottaminen ja kriisiviestintä

Nummimäen vesiosuuskunta hoitaa viestinnän ja tiedottamisen asiakkailleen sähköpostilla ja internet sivujensa kautta. Tarvittaessa voidaan jakaa myös tiedotteita postilaatikoihin. Sähköpostitiedotus on hyvin kattava, sillä osuuskunnalla on yhtä asiakasta lukuun ottamatta kaikkien asiakkaiden sähköpostiosoitteet.

Hallitusten jäsenten välinen viestintä tapahtuu soittamalla, sähköpostilla tai tekstiviestillä.

LIITTEET

Toimintakortit laitetaan liitteeksi, kun ne saadaan tehtyä